Ar Biblija apriboja moterÅ³ tarnystÄ™?

Norman Geisler

1 Tim 2,12–14

ÄŒia Paulius sako: „Aš neleidÅ¾iu, kad moteris mokytÅ³, nei kad vadovautÅ³ vyrui; ji tesilaiko tyliai“. 1 Kor 14,34 jis priduria: „...moterys tegul susirinkimuose tyli; kalbÄ—ti joms neleidÅ¾iama, jos turi bÅ«ti pavaldÅ¾ios, kaip skelbia Ä®statymas“ (plg. 1 Pt 3,5–6). Argi tai nedraudÅ¾ia moterims tarnauti ir neÅ¾emina jÅ³ asmenybiÅ³?

Visai ne. Šios, kaip ir daugelis kitÅ³ ištraukÅ³ iš Biblijos, tinkamai suprastos kontekste, išaukština moters vaidmenÄ¯ ir skiria joms didÅ¾iÄ… tarnystÄ™ Kristaus KÅ«ne. Kalbant apie moterÅ³ vaidmen BaÅ¾nyÄ•ioje, omenyje reikia turÄ—ti kelis dalykus.

VisÅ³ pirma Biblija skelbia, kad moterys kaip ir vyrai yra sukurtos pagal Dievo atvaizdÄ… (Pr 1,27). Tai reiškia, kad jos iš prigimties yra lygios su vyrais. NÄ—ra jokio esminio skirtumo: ir moterys, ir vyrai yra sukurti lygÅ«s kaip Å¾monÄ—

Antra, ir vyrai, ir moterys yra vienodai atpirkti. Jie turi tÄ… patÄ¯ ViešpatÄ¯ ir dalijasi tuo paÄ•iu išganymu. Nes Kristuje „nebÄ—ra nei vyro, nei moters: visi jÅ«s esate viena Kristuje JÄ—zuje“ (Gal 3,28).

TreÄ•ia, tarnystÄ—s dovanos, išvardytos Biblijoje, neturi lyties simboliÅ³. Neparašyta: „mokymo dovana – vyrams, šalpos dovana – moterims“. Kitaip tariant, moterys turi tas paÄ•ias tarnystÄ—s dovanas Kristaus kÅ«ne kaip ir vyrai.

Ketvirta, visoje Biblijoje Dievas apdovanoja, laimina ir naudoja moteris tarnystÄ—je. Tarp jÅ³ Mirjama, pirmoji tarnavusi šlovinimu muzika (Iš 15,20), teisÄ—ja Debora (Ts 4,4), pranašÄ— Holda (2 Metr 34,22), pranašÄ— Ona (Lk 2,36), Rašto mokytoja PriscilÄ— (Apd 18,26) ir BaÅ¾nyÄ•ios tarnautoja FebÄ— (Rom 16,1).

Penkta, JÄ—zui tarnystÄ—je talkino daug moterÅ³ (Lk 23,49; Jn 11). Be abejonÄ—s, labai svarbu yra tai, kad, prieši tuo metu vyravusiai patriarchalinei kultÅ«rai, JÄ—zus pasirinko dvi moteris, kurioms pirmosioms pasirodÄ— prisikÄ—lÄ™s i&sca numirusiÅ³ (Mt 28,1–10; Jn 20,10– 18). Petrui tai pavyko tik iš treÄ•io karto (1 Kor 15,5)!

Šešta, kad ir kÄ… Paulius turÄ—jo galvoje sakydamas „ji tesilaiko tyliai“, jis tikrai nenorÄ—jo pasakyti, kad moterys negali tarnauti BaÅ¾nyÄ•ioje. Tai akivaizdu dÄ—l keliÅ³ prieÅ¾asÄ•iÅ³. VisÅ³ pirma tame paÄ•iame laiške (1 Kor) Paulius moko moteris, kaip jos turi melstis ir pranašauti BaÅ¾nyÄ•ioje, tai yra padoriai ir tvarkingai (1 Kor 11,5). Be to, buvo atvejÅ³, kai visi vyrai taip pat turÄ—jo „laikytis tyliai“. Jie turÄ—jo taip elgtis tada, kai vienas iš jÅ³ prabildavo Dievo vardu (1 Kor 14,28). Galiausiai Paulius nedvejodamas pasitelkdavo moteris padÄ—ti jam tarnystÄ—je. Tai rodo svarbus vaidmuo, skirtas Febei, – atnešti romieÄ•iams didÄ¯jÄ¯ laiškÄ… (Rom 16,1).

Septinta, „tylos“ eilutÄ—s, teisingai suprastos kontekste, yra ne moterÅ³ tarnystÄ—s draudimas, bet moterÅ³ valdÅ¾ios apribojimas. Paulius teigia, kad moterims neleidÅ¾iama „vadovauti vyrui“ (1 Tim 2,12). Jis tÄ™sia savo pamokymus „laikytis tyliai“, primindamas joms bÅ«ti „klusnioms“ (1 Kor 14,34). Vyrai, be abejo, irgi buvo pavaldÅ«s ir turÄ—jo paklusti Kristaus valdÅ¾iai (1 Kor 11,3). Geriausias Ä¯rodymas, kad bÅ«ti klusniam nÄ—r nieko Å¾eminanÄ•io, yra tai, kad Kristus, kuris buvo Dievas Å¾mogaus kÅ«ne, visada – ir bÅ«damas Å¾emÄ—je (Fil 2,5–8), ir netgi danguje (1 Kor 15,28) – klausÄ— TÄ—vo. VyrÅ³ valdÅ¾ia ir vadovavimas nÄ—ra vien kultÅ«rinis reiškinys. Akivaizdu, kad tai remiasi paÄ•ia sukÅ«rimo tvarka (1 Kor 11,9, 1 Tim 2,13). TodÄ—l vyresniaisiais gali bÅ«ti tik vyrai (plg. 1Tim 3,2). TaÄ•iau tai jokiu bÅ«du nesumenkina ir nepanaikina moterÅ³ vaidmens nei šeimoje, nei BaÅ¾nyÄ•ioje. Faktas, kad vyrai negali gimdyti vaikÅ³, nesumenkina nei jÅ³ Å¾mogiškumo, nei jÅ³ vaidmens šeimoje. PaprasÄ•iausiai Dievas juos apdovanojo ne šia, o kita funkcija.

Aštunta, Dievas skyrÄ— moterims ypatingÄ… vaidmenÄ¯ ir sukÅ«rimo tvarka, ir atpirkimu. VisÅ³ pirma, Ieva buvo sukurta ne iš Adomo kojÅ³, kad jis jÄ… mindÅ¾iotÅ³ ir ne iš jo galvos, kad ji jam vadovautÅ³, bet iš jo šono, kad bÅ«tÅ³ lygi su juo ir taptÅ³ jo kompanione (Pr 2,19– 25). Negana to, kiekvienas kada nors gimÄ™s vyras buvo nešiojamas moters Ä¯sÄ•iose (1 Kor 11,12), ir didÅ¾ioji jÅ³ dauguma buvo jos auginama kÅ«dikystÄ—je, vaikystÄ—je ir jaunystÄ—je, – kol uÅ¾augdavo. Be to, kada Dievas pasirinko indÄ…, per kurÄ¯ Jis apsireikš Å¾m kÅ«ne (Jn 1,14), tai nebuvo nei tiesioginis kÅ«no sukÅ«rimas (kaip Adomo), nei matomos formos priÄ—mimas (kaip Viešpaties angelas), nei vyro klonavimas. Tai buvo stebuklingas pradÄ—jimas ir išnešiojimas moters, palaimintos mergelÄ—s Marijos, Ä¯sÄ•iose (Mt 1,20–21, Gal 4,4). Ir vÄ—lgi – per gimdymÄ… ir auginimo procesÄ… Dievas apdovanojo moterÄ¯ paÄ•ia nuostabiausia Å¾mogaus, Ä¯skaitant kiekvienÄ… vyrÄ…, formavimo galimybe. švelniausias ir jautriausias Ä¯spÅ«dÅ¾iams gyvenimo laikas – prieš gimdymÄ… (Ps 139,13–18) ir po jo. Galiausiai BaÅ¾nyÄ•ioje Dievas padarÄ— moteris „viena Kristuje JÄ—zuje“ (Gal 3,28) ir suteikÄ— joms dv dovanas (1 Kor 12. 14; Rom 12), tad jos gali ugdyti Kristaus KÅ«nÄ…, Ä¯skaitant ir pranašavimÄ… (Apd 2,17–18 ir 21,9), ir mokymÄ… (Apd 18,26, Tit 2,4).

VertÄ— Kristina MisiutÄ—

Versta iš: Norman Geisler. When Critics Ask. – Wheaton, 1989